

CIKADA
LIVE

LAWO
CLASSICS

HUDDERSFIELD
MUSIC

CONTEMPORARY
FESTIVAL

CIKADA LIVE AT HCMF

Jag träffade Liza Lim första gången 1988 i Hongkong på ISCM-festivalen. Hon var där med sin första stråkkvartett. Vi pratade en del och gick på varandras konserter och jag och mina norska vänner kom gott överens med Liza och Australiska delegationen. Jag tyckte godt om hennes stråkkvartett och lade hennes namn på minnet.

Nästa gång vi sågs var 2001 då Cikada gjorde ett stort projekt, *Dark Matter*, tillsammans med Australienska ensemblen Elision. Richard Barrett hade skrivit musiken och Per Inge Bjørlo gjort stora skulpturer som blev sätta med båt från Norge till Brisbane, som musikerna och publiken satt inuti. Elisions ledare Daryl Buckley visade sig vara gift med Liza, som nu hade etablerat sig som en av Asiens ledande komponister. Musiken hennes hade en stark identitet och en slags sensuell

glöd som jag och Cikadorna gillade. Vi träffade Liza flera gånger i samband med detta projekt och vi blev gott känt. Det vokste frem en stark önskan i Cikada att få jobba med Liza och få henne till att komponera för oss. Åren gick och endelig i 2012 blev vi eniga om ett nytt stycke från Liza till Cikada.

Vår violinist Odd Hannisdal spelade hardingfela på *Dark Matter*-projektet i Brisbane, och den ville Liza använda också i det nya stycket, *Winding Bodies*. Hon kom till Oslo och hade workshop med några av musikerna för å teste en ide om rep och knutar som vi musiker fick forske olika lösningar på. Iden var att skapa droneeffekter ved å dra i nät som var bundet i strängarna på piano, stråkinstrumenten och slagverket. Här var det massor av material att prova för att hitta rätt klang: Odd testade ut olika fiskesnören och fann

till slut ett som fungerade. Jag började med videotape runt pianosträngarna och gick via fiskesnören över till en bommulstråd som jag ellers använde till bouquet garni när jag lagade soppa. Magnus Söderberg använde en mycket grövre bouquet garni tråd på sin bas osv.

Vi förpremiärade *Winding Bodies* som et work-in-progress i Kraków augusti 2014 och uruppförde stycket på Ultimafestivalen i Oslo i september. På programmet i Kraków var det nya *Winding Bodies* och *The Heart's Ear* fra 1997, som Cikada hade spelat fört, i tillegg til *Gimilen* av vår gode venn, Jon Øivind Ness.

Gimilen bygger på trioen *Drop* for flyte, klarinett och piano. Etter noen konserter med *Drop* erbjöd Jon Øivind sig att göra en concerto grosso version och lägga till resterande musiker i Cikada. Han gjorde stycket

klar på väldig kort tid och *Gimilen* var med på förpremiären i Kraków. Veckan efter Ultima spelade vi på Klangspuren i Österrikiska alperna hvor *Gimilen* fikk sin uruppföring. Det var også egentlig först på denne konserten som Lizas *Winding Bodies* fann sin form för oss. *Gimilen* och *The Heart's Ear* fungerade från början men *Winding Bodies*, som kanske är abstraktare, behövde några genomspelningar för att fungera.

Konserten på denne CDen var i Huddersfield 23. nov i St Paul's kyrka med fantastisk akustik, bra Steinway flygel och hyggligt att vara där igen. Vi spelade kl 1200 och det kändes väldigt tidigt.

/ KENNETH KARLSSON | KUNSTNERISK LEDER, CIKADA

CIKADA

LIVE AT HCMF

I first met Liza Lim at the ISCM Festival in Hong Kong in 1988. She was there with her first string quartet. We talked quite a lot and attended each other's concerts, and my Norwegian friends and I really hit it off with Liza and the rest of the Australian delegation. I really liked her string quartet and made a mental note of her name. The next time we met was in 2001 when Cikada collaborated on a large-scale project called *Dark Matter* with the Elision Ensemble from Australia. Richard Barrett had written the music and Per Inge Bjørlo made massive sculptures that were transported by ship from Norway to Brisbane, inside which the musicians and audience sat. It turned out that Elision's artistic director Daryl Buckley was married to Liza, who by then had established herself as one of Asia's leading composers. Her music had a strong identity and a kind of sensual glow that appealed to me and Cikada. We met Liza several times in connection with this project, and gradually

got to know each other well. Cikada really wanted to work with Liza and to have her write something for us. The years passed, and finally in 2012 we agreed that Liza would write a new piece for Cikada.

Our violinist Odd Hannisdal played the Hardanger fiddle on the *Dark Matter* project in Brisbane, and Liza wanted to use this in her new piece, *Winding Bodies*. She came to Oslo and held a workshop with some of the musicians to try out an idea she had about ropes and knots, which we musicians experimented with. The idea was to create drone effects by drawing on something that was based on strings on piano, strings and percussion. There were plenty of materials to experiment with to find the right sound: Odd tried out different types of fishing line until he finally found one that worked. I started off by using video tape to tie around the piano strings before progressing to fishing

line and, finally, to cotton thread which I normally used to make bouquets garnis when making soup. Magnus Söderberg used a much thicker bouquet garni thread on his bass, etc.

We performed *Winding Bodies* as a work in progress in Kraków in August 2014 and gave a first performance of the work at Ultima in Oslo in September. Our set in Kraków comprised the new *Winding Bodies* and *The Heart's Ear* from 1997, which Cikada had performed previously, and *Gimilen* by our good friend Jon Øivind Ness.

Gimilen is based on the *Drop* trio for flute, clarinet and piano. After a few performances of *Drop*, Jon Øivind offered to write a concerto grosso version and to incorporate the rest of the musicians in Cikada. He finished the piece in a very short space of time, and *Gimilen* was included in the set for the concert in Kraków. The

week after Ultima, we performed at Klangspuren in the Austrian Alps, where we gave our first performance of *Gimilen*. It was also at this concert that Liza's *Winding Bodies* finally took shape for us. *Gimilen* and *The Heart's Ear* worked well right from the start, but *Winding Bodies*, which is perhaps more abstract, needed some run-throughs before it finally worked.

The concert on this CD recording took place in St Paul's Church, Huddersfield on 23 November, with fantastic acoustics and a good Steinway piano, and it was good to be back there once again. We performed at midday, which felt very early.

/ KENNETH KARLSSON | ARTISTIC DIRECTOR, CIKADA

LIZA LIM OM VERKENE

The Heart's Ear (1997) er en meditasjon over et fragment av en sufi-melodi. Sufismen kan anses som et uttrykk for den estetiske dimensjonen av islam, muligens nært knyttet til gnostiske tradisjoner innen kristendommen som legger vekt på mysteriet eller det mystiske elementet og idelet om en ekstatisk tilhørighet med det guddommelige. Jeg har ofte brukt Rumis poesi, en sufi-mystiker fra det trettende århundre, som inspirasjon til verkene mine. Det er en strofe i et av diktene hans som forteller om at lengselen etter en forbindelse med det guddommelige er «lik fuglesang som starter inni egget». For meg er det et bilde med et vidunderlig poetisk potensial: om en sang som er på vei til å bli født; om musikk som er på vei til å trå over terskelen fra et magisk sted. Musikk spiller en svært viktig rolle i sufi-tradisjonen, og er ofte brukt som en støtte for meditasjon, messing og rituell dans, hvor fokus i stor grad ligger på at hvordan man lytter er en måte å bli ett med det guddommelige. Et sufi-uttrykk, «sama», betyr å lytte, men å lytte på en spesiell måte: «gjennom hjertets øre» – the heart's ear.

Stykket jeg skrev for Cikada, handler også om sangtråder og lyttemetoder. *Winding Bodies: 3 Knots* (2014) utforsker den gamle, nordiske fortellingen om seilere som drar til trollmann for å «kjøpe vinden» som er knyttet til tre knuter. Å knyte opp den ene knuten slipper løs enbris, den andre en sterkt vind, og den tredje inneholder en orkan som aldri bør få frie tøyler... Stykket er fullt av knirkning og luftlyder blant bruddstykker av melodi som føres an av hardingfella. På slutten av stykket besøker musikerne om å spille fragmenter av det de tidligere har spilt, etter hukommelsen. Nesten som den symbolske hyssingen rundt fingeren, slipper den anstrengelsen for å huske som musikerne utviser, løs en intens oppmerksomhet som kommer av at de lytter til det indre. For meg er dette øyeblikket en fantastisk gave fra dem til oss.

LIZA LIM ABOUT HER WORKS

The Heart's Ear (1997) is a meditation on a fragment of a Sufi melody. Sufism could be thought of as an expression of the ecstatic dimension of Islam, perhaps quite close to Gnostic traditions in Christianity which emphasise the element of mystery or mysticism and the ideal of an ecstatic communion with the divine. I've often drawn upon the poetry of Rumi, a 13th century Sufi mystic, as inspiration for my pieces and there's a line in one of his poems which talks about longing for divine connection as being 'like birdsong beginning inside the egg'. For me, that's an image of wonderful poetic potential: of a song about to be born; of music about to come through a threshold from a magical place. Music plays a very important role in the Sufi tradition and is often used as a support for meditation, chant and ritual dance where the emphasis is very much on how one listens as a way of coming into union with the divine; there's a Sufi term 'sama' which means listening, but a special kind of listening through 'the heart's ear'.

The piece I wrote for the Cikada ensemble is also about threads of song and ways of listening.

Winding Bodies: 3 Knots (2014) looks at the old Nordic tale of sailors going to sorcerors to 'buy the wind' tied in three knots – untangling the first knot would release a breeze, the second a strong wind and the third contained a hurricane which should never be untied... The piece is full of creaking and air sounds amongst snatches of melody led by the hardanger fiddle. At the end of the piece the players are asked to play fragments of what has gone before from memory. Rather like the proverbial knot in the handkerchief, the act of remembering performed by the musicians releases an intensity of attention which comes from their inner listening. For me, this moment is a wonderful gift from them to us.

JON ØIVIND NESS OM VERKENE

Rundt 2005 begynte min interesse å dreie fra et hektisk oppjaget og gjerne humoristisk uttrykk mot det innadvente og langsomme. Samtidig skjedde det en endring fra det komplekse mot det forenklede. Et visst innslag av pragmatisme fantes også i denne forvandlingen. Jeg begynte å jobbe med kvarttoner, og hadde en formening om at hvis man gir en «vanlig» klassisk musiker vanskelige utfordringer på alle områder samtidig, blir ikke nødvendigvis resultatet optimalt. Kvarttonene trengte fokus og tid for virkelig å stå fram tydelig, så da ble rytmene enklere.

Etter hvert ble jeg dessuten mer og mer opptatt av Bruckner, som jeg alltid hadde skjøvet litt i bakgrunnen. Mahler var min mann, men når man vurderer å skrive langt, er det vanskelig å komme utenom Bruckner.

Gimilen oppsto først som trioen *Drop* for fløyte, klarinett og piano, skrevet til Cikada Trio. Gjennom en serie misforståelser fikk jeg inntrykk av at Cikada ønsket seg en versjon for hele ensemblet, noe de strengt tatt ikke hadde bedt meg om. Jeg beholdt *Drop* uforandret og brukte resten av ensemblet mer eller mindre som omgivelser eller bakgrunnslandskap for trioen. Materialer fra resten av ensemblet spiller avvikler ofte i uttrykk fra trioen, så det er blitt to ganske forskjellige stykker.

Some time around 2005, my interest in a musical expression that was hectic, swift and often humorous shifted to one that was slower, more introvert. This coincided with a move away from complexity towards simplicity. There was also an element of pragmatism in this transition. I began using quarter tones, and became convinced that if you gave an 'ordinary' classical musician difficult challenges in all areas simultaneously, you won't necessarily get the best result. The quarter tones demanded focus and time to really stand out, so the rhythms became simpler.

I gradually became increasingly interested in Bruckner, who until then I'd always placed somewhere in the background. Mahler was the man for me, but once you begin to contemplate and write long pieces, it's difficult to ignore Bruckner.

JON ØIVIND NESS ABOUT HIS WORKS

Gimilen first evolved as the trio *Drop* for flute, clarinet and piano, and was written for the Cikado Trio. Due to a series of misunderstandings, I was under the impression that Cikada wanted a version for a full ensemble, something they hadn't actually asked me for. I left *Drop* unchanged and used the rest of the ensemble to provide the setting, or background landscape, for the trio. The expression of the material played by the rest of the ensemble often differs from that of the trio, resulting in two quite distinct pieces.

LIZA LIM
KOMPONIST/COMPOSER
(*1966, AUSTRALIA)

Liza Lim's komposisjonspraksis reflekterer rundt asiatiske kulturelle ritualer, australsk urfolk-estetikk, vevning og knuter som en metaforisk «tenknings-teknologi», organisk samspill og kreativt samarbeid. Lim's musikk strekker seg fra operatiske stykker og orkesterverk til stedspesifikke installasjoner, og har blitt bestilt og fremført av noen av verdens fremste ensembler, inkludert Los Angeles Philharmonic, Sydney Symphony Orchestra, Bavarian Radio og SWR Orchestras, Ensemble Musikfabrik & Holland Festival, Ensemble Contrechamps, Klangforum Wien, Ensemble InterContemporain, Ensemble Modern, ELISION, Arditti String Quartet, Cikada, Salzburg Festival, Lucerne Festival, Festival d'Automne à Paris, i tillegg til festivalene i Melbourne, Brisbane, Adelaide og Perth. Siden 1989 har komposisjonene hennes blitt utgitt av Casa Ricordi (Milano, London & Berlin), og katalogen er på over 65 verk.

Liza Lim's compositional practice reflects on Asian ritual cultures, Australian Indigenous aesthetics, weaving and knots as a metaphorical 'technology for thinking', ecologies of collaboration, and distributed creativities. Lim's music, which ranges from operatic and orchestral scores to site-specific installations, has been commissioned and performed by some of the world's pre-eminent ensembles including the Los Angeles Philharmonic, Sydney Symphony Orchestra, Bavarian Radio and SWR Orchestras, Ensemble Musikfabrik & Holland Festival, Ensemble Contrechamps, Klangforum Wien, Ensemble InterContemporain, Ensemble Modern, ELISION, the Arditti String Quartet, Cikada, Salzburg Festival, Lucerne Festival, Festival d'Automne à Paris, as well as the Melbourne, Brisbane, Adelaide and Perth Festivals. Her compositions have been published by Casa Ricordi (Milano, London & Berlin) since 1989 with a catalogue of over 65 works.

JON ØIVIND NESS
KOMPONIST/COMPOSER
(*1968, NORWAY)

Jon Øivind Ness er vokst opp på Inderøy i Nord-Trøndelag. Han studerte komposisjon ved Norges Musikkhøgskole med Olav Anton Thommessen, Lasse Thoresen, Ragnar Söderlind og Bjørn Kruse. Alternativ popmusikk har vært en vel så viktig inspirasjon for ham som den klassiske kanonen, men like fullt skriver han nesten utelukkende for akustiske klassiske besetninger. Han mottok Komponistforeningens pris årets verk for *Schatten* i 1994, og Edvardprisen for *The Dangerous Kitten* i 1998 og for *Cascading Ordure* i 2000. Ness var sesongens komponist i Trondheim Symfoniorkester i sesongen 2002–2003, Bodø Sinfonietta i 2012 og Oslo Filharmoniske Orkester i 2012–2013.

Jon Øivind Ness grew up in Inderøy in the county of North Trøndelag. He studied composition at the Norwegian Academy of Music under Olav Anton Thommessen, Lasse Thoresen, Ragnar Söderlind and Bjørn Kruse. Alternative pop music has been as important a source of inspiration for him as the classical canon, though still he writes almost exclusively for acoustic classical ensembles. He received the Norwegian Society of Composers' Composition of the Year Award in 1994 for his orchestral piece *Schatten*, and the Edvard Award in 1998 for his trombone concerto *Dangerous Kitten* and in 2000 for his orchestral piece *Cascading Ordure*. Ness was composer-in-residence at the Trondheim Symphony Orchestra (season 2002–2003), the Bodø Sinfonietta (2012) and the Oslo Philharmonic Orchestra (2012–2013).

CIKADA ENSEMBLE

Siden starten i 1989 har Cikada Ensemble etablert en rendyrket og velrenomert profil på den internasjonale samtidsmusikkscenen. Ensemblet har siden begynnelsen bestått av fløyte, klarinett, piano, perkusjon, strykekvintett og dirigent Christian Eggen. Alle ti medlemmer er likestilte, faste medlemmer. Ensemblet knyttes sterkt til den såkalte *Oslo Sound* med sine friske, energiske, varme og virtuose interpasjoner av et bevisst utvalgt repertoar.

Cikadas distinkte ensembleprofil manifesteres gjennom sterkt programmering i konserter ved store internasjonale festivaler og i en rekke plateinnspillinger. Kjernen for dette arbeidet er ønsket om å utvikle langvarige samarbeid med komponister og over tid å bygge opp komponistportretter bestående av verker skrevet til ensemblet.

De ni musikerne danner også flere mindre formasjoner innenfor gruppen: Cikada strykekvartett, Cikada Trio (fløyte, klarinett og piano) og Pianotrio opererer som uavhengige grupper i både inn- og utland.

Cikada ble tildelt den prestisjetunge Nordisk Råds Musikkpris i 2005.

Since its formation in Oslo in 1989, the Cikada Ensemble has developed a refined and highly acclaimed profile on the international contemporary music scene. From the very beginning, Cikada has consisted of flute, clarinet, piano, percussion, string quintet and conductor Christian Eggen. All ten are equal, permanent members, and the ensemble has become synonymous with the *Oslo Sound* of fresh, vibrant, warm and virtuosic interpretations of consciously selected, contemporary repertoire.

In concerts at major international festivals and on numerous albums, Cikada's distinct ensemble profile manifests itself in strong programming. Integral to this work is a wish to develop long-term collaborations with composers and to build composer portraits with commissioned works over time.

The nine musicians also form various formations within the group: Cikada String Quartet and Cikada Trio (flute, clarinet, piano) work as independent Cikada units, adding to the ensemble's international identity.

Cikada was awarded the prestigious Nordic Music Prize in 2005.

MUSIKERE
MUSICIANS

ANNE KARINE HAUGE FLØYTE/FLUTE

ROLF BORCH KLARINETT/CLARINET

BJØRN RABBEN SLAGVERK/PERCUSSION

KENNETH KARLSSON PIANO

KARIN HELQVIST FIOLIN/VIOLIN

ODD HANNISDAL FIOLIN/VIOLIN + HARDINGFELE/HARDANGER FIDDLE

BENDIK FOSS BRATSJ/VIOLA

TORUN STAVSENG CELLO

MAGNUS SÖDERBERG KONTRABASS/DOUBLE BASS

CHRISTIAN EGGEN DIRIGENT/CONDUCTOR

CREDITS: RECORDED LIVE AT HUDDERSFIELD CONTEMPORARY MUSIC FESTIVAL, ST. PAUL'S HALL, HUDDERSFIELD, 23 NOVEMBER 2014 | PRODUCER & MANAGER: MARIA FONNELØP | RECORDING ENGINEER: FRAN WHEELDON | RECORDING ASSISTANT: CHRIS GREGORY | MASTERING: THOMAS WOLDEN | BOOKLET NOTES: KENNETH KARLSSON, LIZA LIM & JON ØIVIND NESS | ENGLISH TRANSLATION (KARLSSON & NESS): BRIGID McCUALEY | NORWEGIAN TRANSLATION (LIM): MARI JOHANNE MÜLLER | BOOKLET EDITOR: HEGE WOLLENG COVER DESIGN: ANETTE L'ORANGE, BLUNDERBUSS | COVER PHOTO: ISTOCKPHOTO | CIKADA PHOTOS: MORTEN HOLTHE HANSEN | LIZA LIM PHOTO: © KLAUS RUDOLPH | JON ØIVIND NESS PHOTO: OBSERVATORIET SCORES: LIZA LIM: CASA RICORDI | JON ØIVIND NESS: NB NOTER/NATIONAL LIBRARY OF NORWAY

LWC1086
© 2015 LAWO
© 2015 LAWO CLASSICS

CIKADA LIVE
HUDDERSFIELD CONTEMPORARY
MUSIC FESTIVAL

LIZA LIM (*1966)

WINDING BODIES: 3 KNOTS (2013–14)
FOR FLUTE, BASS CLARINET, PIANO,
PERCUSSION, HARDANGER FIDDLE, VIOLIN,
VIOLA, CELLO & DOUBLE BASS

01 I. (06:58)

02 II. (03:51)

03 III. (04:23)

---

04 THE HEART'S EAR (1997) (12:13)

FOR FLUTE/PICCOLO, CLARINET,
2 VIOLINS, VIOLA & CELLO

JON ØIVIND NESS (*1968)

05 GIMILEN (2014) (20:56)

FOR FLUTE, CLARINET, PIANO, PERCUSSION,
2 VIOLINS, VIOLA, CELLO & DOUBLE BASS